

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DIJA:

Egész évre . . . 16 frt. || Negyedévre . . . 4 frt.
Félévre . . . 8 frt. || Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy □ centimetryni tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Kossuth Lajos a közigazgatási törvényjavaslatról.

Kossuth Lajos Helfy Ignác-hoz intézett levelében a közigazgatási törvényjavaslatról a következőket nyilatkozik:

Az önök pártja — írja Helfynek — mint a törvényhozás részese, a legszentebb kötelességet szegné meg, ha a leglankaszt-hatlatlanabb kitarással be nem váltaná azt, a mit ön királyuknak a párt elhatározottsága felől mondott.

Rettenetes művelet vitetik véghez az önkormányzat elvén Magyarországon. Az a törvényjavaslat a szó szoros értelmében való-ságos attentatum, még pedig kettős attentatum: a magyar alkotmány sarkalapzata ellen, melyre harmadévi (turini) beszédemben pár szóval rámutattam és attentatum a politikai szabadság legelemibb fogalma ellen, a mit e szó fejez ki: intézményes önkormányzat.

A miniszteri mindenhatóság azt mondja a megyéknek: én nevezem ki közigazgatás-tok minden közegét; én rendelkezem velük; nekem felelősek; de te megye azért önkor-mányzati intézmény maradsz, mert jogod van nézni, hogy mit csinálnak veled az én közeg-eim, melyeknek te nem parancsolsz s ha fáj valamid, hát panaszkodhatol. És ezt felügye-letnek, ellenőrzésnek nevezik. Ily felügyeleti, ily ellenőrzési joga a falu-vég putriját lakó cigányoknak is van.

Nem akarok taglalni; csak egy pár ész-revértelt teszek. Azt mondják: államosítják a közigazgatást. Micsoda borzasztó furfang el-len-tébe helyezni a megyét eszméjét az állam eszméjével és kormány számára elkövetni az állami minőséget. Hiszen minden önkormá-nyzati intézmény állami intézmény, minden me-gyei funkció közegé állami funkció közegé. Elvenni a megyétől a közigazgatási közegek választását és a velük való rendelkezést nem államosítás, hanem kormányosítás, — kor-mány és állam nem egy dolog. Amaz ennek csak egyik közegé, de nem egyedüli közegé. Ne engedjék önök a miniszteri omnipoten-cziának az államiság eszméjét usurpálni.

Figyelmeztetem önt, hogy az az armá-nyos törvényjavaslat a megyei rendszert csak úgy pertraktálja, mintha csak közigazgatási közeg volna és semmi más. Pedig az nemcsak ez, hanem Magyarország alkotmányosságának védbástája is. És mi által lett azaz? Épen az által, hogy a kormány egyenes ellátásán kívül eső ügyekben az nem rendelkezhetett közvetlenül a megyék végrehajtó közgeivel, hanem a magyar alkotmányosságának alapja, a nihil de nobis sine nobis folytán a megye közönségéhez intézte rendeleteit. A végrehajtó tisztviselők azoknak hivatalos tudomására is csak a megye határozata által juthattak s a

megye örködött, hogy az ország alkotmá-nyosságát sértő rendeletek végrehajtás alá ne kerülhessenek. Meg is történt, hogy a hata-lom fogságra vetette a megyei tisztviselőket, a kik arra hivatkozva, hogy ők a megye ha-tározatainak végrehajtó közgei, a kormány alkotmányosért hatalmának eszközeivé nem vállalkoztak. Itt-ott lehetett, lett is belőle zaj, baj, rendetlenség, hátramaradás; de az tagadhatatlan tény, hogy ennek köszönheti Magyarországot, hogy az ausztriai ház ország-lása alatt osztrák provinciává nem lett; s az érdekeket fontosságuk szerint kell sorozni — ennek köszönhetjük, hogy él magyar, áll Buda még!

Mondják, hogy erre nincs többé szük-ség, mert most parlamentáris ellenőrzésnek alávetett felelős miniszteri kormányzat van. Hát hiszen én indítványoztam annak a kor-mányzatnak behozatását. S mondhatom önnek, hogy a mikor indítványoztam, bizony jobb véleményem voltam praktikuma felől, mint a minőnek azután másutt is, de különösen 67-ben és 67. után Magyarországon tapasztaltam; — és mégis én és társaim, kik a parlamentáris kormányrendszert megalkottuk, a magyar megyei szerkezetnek egész épség-ben fenntartását hazánk alkotmányossága véd-bástyájának jelentettük ki s lsten a meg-mondhatója, hogy bizony volt rá okunk.

Még ugy is volt volna rá okunk, ha Magyarországon a parlamentáriszmus ugy fej-lődött volna, a mint mi álmodtuk volt. A parlamentáriszmus Angliában tartotta meg leg-inkább az elméleti okszerűség jellegét; de ott is az emberi instituciók azon gyarlóságának hibájába esett, hogy a hatalom után a min-denhatóság felé haladt. És mit mond e min-denhatóság felől Spencer Herbert? — Azt mondja, hogy „ha a multnak nagy politikai babonája a királyok isteni joga volt, a je-lennek nagy politikai babonája a parlamentek isteni joga; s ha a multban a szabadelvűség-nek az volt feladata, hogy határt szabjon a királyok mindenhatóságának, a jövőben az igazi szabadelvűségre az a feladat vár, hogy a szabadság érdekében a parlamentek min-denhatóságának „szabjon határt.”

Elvonultságom mellett is azon helyzet-ben vagyok, hogy ismerem Európa szellem-áramlatát s tájékozva lehetek az államtan-bülcselet legkitűnőbb tekintélyeinek gondol-kodása felől s ténynek mondhatom, hogy e nézet tért nyer mindenütt, mert kisebb-na-gyobb mértékben a parlamentáriszmus, letérve a népszabadság közegének, örének, apóliójá-nak utjáról, párturalmi érdekek szolgávjá vá-fajult.

Miben kell a jövőndő ama feladatának a szabadság érdekében teljesedését keresni és miben lehet feltalálni? Az önkormányzati

intézmények és velük az intézményes szabad-ság fejlesztésében.

A képviselői rendszer az önkormá-nyzatra vergődött városokban született s a par-lamentáriszmus nem egyéb, mint a szabad vá-rosek autonómiájának egész országokra al-kalmazása.

A mindenhatóság, akár király, akár par-lament kezében legyen, ellentéte a szabad-ságnak. A parlamentáris mindenhatóság nya-valyájától csak a városi, megyei, községi ön-kormányzat koordinációja által lehet a nem-zeteket megóvni.

No már kérem, ha Spencer Hebertet mint angolt az angol parlamentáriszmus arra indította, hogy a szabadság érdekében azt jelölje ki a jövő feladatának, hogy a par-la-mentáriszmus mindenhatóságának határt szab-jon, ugyan mit mondott volna, ha nem angol hanem magyar volna s mint ilyen annak a tagadhatatlan ténynek benyomása alatt el-mékednek, hogy Magyarországon a parla-mentáriszmus de facto nem egyéb, mint a miniszteri mindenhatóság kényelmes eszköze Mindenhatóvá teszi a minisztert lefelé hogy annál hatályosabban szolgálhasson lefelé.

Ugyan kérem, ha a közigazgatás min-den közegét, míg a megyének, nemcsak mint tör-vényhatóságnak, tehát az állami funkciók egyik alkotmányos közegének, hanem mint helyhatóságnak is minden organumát a mi-niszteri mindenhatóság nevezi, vagy nevez-teti ki s a vak engedelmesség kötelességével markában tartja: ugyan lehet-e magyar em-ber, ki hiheti, hogy a miniszteri mindenha-tóság e roppant ármádiája mellett csak maga az öt évenként egy szavazati győzóra redukált politikai szabadság is valóságos lehet? Hiszen nem kell ennek nullifikációjára sem kompozíció, sem kézzelfogható hivatalos nyo-más: elég lesz maga az a tény, hogy ez az ármádia létezik, miszerint az élet minden viszonyaira kiterjedő befolyásának számbavé-tele a politikai szabadságot lehetetlenné tegye.

Ha ázsiai állapotról beszéltek, (pedig hát Magyarországon nem is annyira ázsiai, mint ausztriai állapot van, — hac fonte der-ivata claves). de ázsiai állapotról beszélnek, rendezni, javítani kell a közigazgatáson. Hát persze, hogy kell. Hogyne kellene. A haladó kor új érdekeket, új szükségeket állított elő. Gondoskodni kell amazok fejlesztéséről, eme-zeknek ellátásáról; de hát javítsanak gondos-kodjanak ugy, hogy az új szükségek ellátása beillesztessék az intézményes önkormányzat elvének keretébe, mely elvnek köszönheti Ma-gyarországot, hogy megfogva bár, de törve nem él nemzet e hazán. De a megyei közi-gazgatás rendezésének czime alatt mit mivel ma a miniszteri mindenhatóság Magyarorszá-

gon? Mivel azt, a mit Bismarck egyik leve-lében egy bizonyos reformjavaslatról szolva azon hasonlatlalt jelzett, hogy az olyan eljá-rás volna, mint azé a bizonyos orvosé, a ki a karjában alkalmazandó rheumatizusból azzal gyógyította ki betegét, hogy karját le-vágta.

Ön, ugy hallom, abban az udvari ebéd utáni beszélgetésben megemlítette, hogy a modern kulturáramok azon az uton haladnak hogy ez önkormányzati intézményeket fej-lesztik ki (ez ugy is van) s ön azt kapta fe-lelőtől, hogy Magyarország sajátosság viszo-nyai között ez nem volna tanácsos. Hát bi-zony igaz, Magyarország viszonyai nagyon sajátosságok. Az a siami ikereség Ausztriával nagyon sajátosság viszony, unikum a törté-nelemben. De én azon a meggyőződésen va-gyok, hogy épen ez a példátlan sajátosság viszony annyira az intézményes önkormá-nyzat szükségére mellett szól, hogy ha nem léte-znék emez ama sajátosság viszony miatt azt fel kellene találni.

Enfin, küzdjenek önök körömszakadtáig tömör erővel az ellen a monstruozus agyon-csapása ellen a szabadságnak. Az a törvény-javaslat hamis lobogó, kalóz lobogó alatt a reakzionárius irány nonplus ultrája. Arra, fájdalom, van példa, hogy nemzetek elvesztet-tek önkormányzati szabadságukat; de hogy egy nemzet, mely annak birtokában volt, ön-ként lemondjon, arra nincs példa a világtör-ténelemben. Ha a magyar nemzet ezt meg-teszi, még az orosznál is lejjebb fog süllyedni a szabadság szellemének kultuszában. Mert az autokrat caesarizmus igáját vonszoló orosz népek van egy önkormányzati intézménye: a Mir (közégi önkormányzat) s én azt mon-dom önnek barátom, hogy ha a mindenható csár ahhoz merne nyulni, az orosz nép mint egy férfiú kaszára, kaprára kel s forradalom lángja borítja el az egész birodalmat. És azt mondom önnek, hogy ha Nagy-Britannia ki-rálynéja ma elvonná a municzipiumoktól sa-ját tisztviselőiknek választási jogát, holnap Nagy-Britanniának nem lenne többé király-nője. A brit nemzet hajóra ültetné a monar-chiát és: »Aularge!«

Uj utasítás a tanfelügyelők szá-mára. Csáky gróf közoktatásügyi mi-niszter tárczájának átvétele idején hangoz-tatta, hogy a minisztériumban, mint a tan-felügyelőségeknek mérsekélni kívánja a bü-rokratizmust. Mostanában a tanfelügyelőkön lesz könnyítve. Tudvalevőleg a tanfelügyelők valóságos martirjai a statisztikai adatok gyűjtésének, szortírozásának, elosztogatásának és újra összegezésének. Minden hónapra kiju-tott nekik egy nagy csomó, százarovatás tábl-lázatnak számokkal való kitöltése. Ez aztán annyira felemészette idejüket, hogy a nép-

oktatás ügyének vezetésére a kellő erővel nem folyhattak be. Régebb időtől fogva ki-sérleteztek már a minisztériumban a tanfel-ügyelők számára egy új általános utasítást dolgozni ki a népoktatásügyi s az ezzel ösz-szefüggő magyarosodási statisztika szerkeszté-sére. A kísérletezés azonban sehogysem akart elslúlni. Most, mint értesültünk, magának a miniszternek utasításai folytán a II-ik ügy-osztály vezetője ezt az utasítást, mely a sta-tisztikaösszeállítás munkáját lényegesen egy-szertísíteni fogja, kidolgozta. Az utasítást jövő hó első napjaiban küldik szét a megyei tanfelügyelőknek.

A zágrábi érsek-jelölt. A zágrá-bi érsekségbe, újabb hír szerint Bende Im-re, beszercezbányai püspök, hozott kom-binációba. Bende püspök a husvéti ünnepek után Budapestre jön s aztán ő felségéhez megy kihallgatásra. Ezzel a tervvel szemben tehát eslesek az a minapában fölmerült terv, hogy a Muraköz egyházi kormányzatának Magyarországhoz leendő csatlóása viszonzá-sul a zágrábi érsekséget horvát emberrel fogják betölteni.

Politikai hírek.

Az új vármegyéről szóló javaslat tud-va-elevőleg egyidejűleg fog életbe lépni a kö-zigazgatási bíróságokkal. Ez általános szabály alól azonban — mint a P. Lloyd írja — a törvény egyes határozatai kivételt fognak képezni és pedig azok, melyek a köztutakat a helygymnázium hatásköre alá fogják he-lyezni, továbbá azok, melyekben ki van mondva, hogy a megyei közigazgatási tiszt-viselők soraiban üresedésbe jövő állások a jövőben kinevezés útján tölthetnek be. Ilyen esetleg más hasonló határozatokra a june-tim feltétele nem terjesztetik ki. A többi ha-tározatok 1892. januárius 1-én lépnek életbe.

Az új reichsrath. A Wiener Zeitung közlésezi ő felsége pátensté, mellyel a reichs-rathot aprilis hó 9-re hívja egybe. Az arak-házának elnöksége a régi kezében lesz. Ő felsége ugyanis elnökölle ezuttal is Traut-mannsdorff grótot, alelnökké Schönburg gró-fot és Czartoriski herceget nevezte ki.

A bolgár pénzügyminiszter meg-gyilkolása.

Távíratilag adtunk hirt azon gyilkos-ságról, mely a bolgár fővárosban történt. A gyilkosságra vonatkozólag a következő rész-leleteket jelentettük:

A minisztertanács ülése után Stambulov és Belstev miniszterek betértek a város kö-zepén s a városi park közvetlen közelében fekvő Panachov kávéházba, melyből fél 8 órákor távoztak. Mindketten a városi park

volt olyan nagy, mint az, melyet ellene el-követtek?

De azt is nagyon jól tudom, hogy ad-dig nem lesz nyugta, míg az a rettenetes le-vél, saját kezével írott önvádájával és elítélé-sével benne — mi hazugság, és még sem egészen hazugság — nem lesz megsemmi-sítve! Hogy lehetne addig nyugodni míg egy ilyen történetet egy ilyen hitvány embernek a birtokában van? De én azt gondolom, hogy tudok segíteni kegyeden — azaz, hogy igye-kezní fogok rajta. Én nem félek ez ember-rel találkozni; de most már beszéljünk e dologról üzleti hangon.

Dorka nem ugy beszél mint rendesen szokott; izgatott és túlságosan vidám; és ezt látja Ffolliotné. Dawsonra néz s szomoruan mondja:

— Dawson, nézze — nagyon megbot-ráncoztatam, azért ily izgatott; olyan mint ha kiserelték volna.

— Nem, nem — kiáltja Dorka — nem az a bajom!

De heves természetű vagyok és szerel-nék azzal az emberrel rögtön — most mind-járt ebben a pillanatban találkozni! Azok a szavak tolnak agyamba, melyeket mondani akarok neki. — Azt mondta, hogy én meg vagyok botránkozva? Drága halvány aszo-nyom, azt gondolta rólam? — Ah, idővel jobban fog ösmerni, mint hogy azt tegye fel rólam! És most egy költő szavait idézem — „Aki a szívet alkotta, egyedül csak az bi-ráhat meg beuntunket; ő ösméri annak hur-ját, hangjának minden változatát, és minden forrást. Tehát a mérlegnél legyünk némak, mert soha sem tudjuk azt helyesen alkul-mazni.”

— Ah, édes gyermekem kiáltja Ffolliotné össze kulcsolt kezekkel mond el ezt még egyszer!

(Folytatás köv.)

AZ „ELLENZÉK TÁRCZÁJA“.

1891. Márczius 31.

Az a leány.

Angolból fordította: Amica

XIII.

(Folytatás.)

(35)

Ekkor, valamint számtalanszor azelőtt joga lett volna az elvást sürgetni, de nem tette — mindig a gyermekiért tört és szenvedett.

„Mikor a férjének elfogyott a pénze, vagy nyugalomra és ápolásra volt szüksége, akkor mindig haza jött hozzá; és ilyenkor az irvának adta magát, s részeg állapotjában gyakran megverte a feleségét, még pe-dig a mámor vad dühében addig verte míg eszméletlenül rogyott előtte össze. Néha durván kacsagott midőn látta hogy a felesége félén-ken húzódik el tőle, ilyenkor az ölébe vette és esküdözött, hogy még most is a legszebb teremtetés a kit valaha látott.

Szegény asszony nem sokat gondolt a veréssel, túrtta — a két kis fiára gondolt kik csendesen aludtak fent az ők kis ágyasokájuk-ban, és ő értük elviselte a verést — de mi-dőn férje a nyájkasodásaival insultálta oh akkor, a szegény nyájás lélek hozzám mene-kült, s kétségbe esve s fuldokló hangon kér-dezte — „Dawson, hát nincsen-e annak utja és módja, hogy az ilyen élettől megszaba-duljak?” És nem volt.

— Dorka, ilyen élet mellett csudálkozik e, hogy midőn egy férfi jött az utjába ő már meghalt, és a nevét felesleges említeni, a ki oly jó, oly igaz, és oly becsületes volt, hogy ámbár az első naptól kezdve hogy az én ked-ves asszonyomat meglátta, szánalommal és gyöngédséggel telt szívet egészen neki adta

de titkát megőrizve, csak azért élt, hogy mostoha sorsán segítsen, és megvigasztalassa a menyire egy jó barát teheti, isméletem, hogy oly jó, és oly nemes volt, hogy midőn megtudta hogy ő is szeretve van — elhagyta asszonyomat, elment egy szó nélkül, nehogy az nagy szenvedéseiben elveszítve az erejét, s ne tudja szívét egy fékezni a hogy ő fékezte az övét, Dorka csudálkozik e —

Csudálkozol-e szolt közbe Ffolliotné — hogy még olyan nyomorúságban is a mily-en-ben ő volt, képes volt az ő két tehetetlen kis gyermekét egy olyan atyának a környörüle-tére hagyni?

Nem csudálkozol e, hogy ez a gonosz asszony a fiai jövőndőbeli jólétének elibe tette saját boldogságát és szánt szándékkal elhagyta őket?

Édesem, én reám hagyta őket! kiáltja Dawsoné.

— Csitt, Dawson — hadd beszéljek én! — Dorka tudod-e, hogy ha fiam az anyai szeretet gondos ápolásában részesültek, és az atya védelmében — legalább névleg volt ró-szunk — azt nem az anyjuknak köszönhetik? — Annak a nemes jó barát nagylelkűségének köszönhetik, kihez anyjuk egy hőfegőteges téli éjszakán menekült, azt kiáltva — „Nem vagyok képes tovább az életemet elviselni, nincs erőm hozzá — ide jötem önhöz! — És ő tudja, hogy ha a szeretetnek és szána-lomnak egyetlen egy kifejezését mondja nem tudja azt feltartóztatni, s több fogja azt kö-vetni, az a nemes férfi a gyöngédségnek még az árnyékát is kihagyta a hangjából midőn azt mondta:

— „Ugy örülök, hogy reám gondolt! Ha van valami terve vagy eszméje arra nézve, hogy mit tegyen, tudhatja, hogy bennem őszinte barátot talál. De erről majd máskor beszéljünk. — Most menjen vissza a gyer-mekeikhez.”

— Oh, oly lehetetlennek látszik előttem hogy arra kértem őt, hogy engedjen ott ma-radni, és hogy ő oly hidegen sürgette, hogy menjenek haza! De én azt hiszem, hogy ak-kor nem voltam teljesen eszemnél, és nem tudtam, — hogy mit cselekszek és mit be-szélék.

— Visszamentem, nem épen úgy ahogy elmentem, de boldogabban és erősebben. És azon válságos éjszaka óta, midőn kötelességem oly nemesen meg lett előttem mutatva, vi-gasztalást találtam azon gondolatban, hogy egy napon látni fogom őtet, és azt monha-tom, — „Mélto voltam nemes szerelmére.”

— Egész éjjel a saját házam előtt fe-küdtem. Kora reggel az én hűséges Dawso-nom kijött, hogy keressem s félig öntudatlan-ul állapotban talált meg a lépcsőkön. Fel-vitt a szobámba. Senki se látott elmenni, senki sem látott vissza jönni; de az a levél me-lyet férjemnek írtam, s melyben bűnös szán-dékomat tudattam vele, eltűnt! Abban a le-vélben nem kiméltem magamat; megmondtam neki, hogy örökre el fogom hagyni, hogy egyenesen ahoz a férfifhoz megyek a ki sze-ret és a kit szeretek.

— Meg voltam mentve saját magamtól, s letérdeheltem drága gyermekeimnek az ágya mellett, halált adva az égnek, hogy egy az enyémnél jobb és nemesebb szerelm egy-ártalan anyát adott nekik vissza; de az a levél melyben oly borzasztó bűnnel vádoltam magamat eltűnt! Hogy hova lett, ki ol-vasta el, azt én nem tudtam. Csak azt tud-tam, hogy nem volt hatalmamban saját kezem írását és önvádatam eltagadni. Férjem soha sem olvasta el, azt a levelet — erről meg-vagyok győződve; akkor éjjel künt maradt a házól tehát nem volt a szobájában. S midőn legközelebb találkoztam vele könnyű volt látnom, hogy semmit sem tudott arról a mit cselekedtem.

— Nehány hét múlva Párisba ment, s

kerítése mellett vezető uton mentek s midőn a park sarkához értek, ezen az ilyenkor rendszerint népes ponton, Karavelov lakásánál szemben hirtelen „Megállj!” kiáltás hangzott, melyre mindkét miniszter önkénytelenül megállt. Erre rögtön két ember kezéből fegyver dördült el, de egyik sem talált. Belstev a parkon át akart elmenni, midőn további két lövés következett két más ember fegyveréből, kik ezáltal nem tévesztették el a célt. A gyilkosok elmenekültek. Látni véltek, hogy a menekülők közül kettő Karavelov udvarába tűnt el. A lövések két lépésnyi távolságról történtek. Ebből azt következtetik, hogy a gyilkosok nem ismerték az áldozatukat. Stambulov számos szerencsekívánatot és részvétábratokat kapott. A fejedelem azonban visszautasította várják.

Miután Beltsev pénzügyminiszter meggyilkoltatásának híre elterjedt, a várost azonnal a csendőrség és a katonaság vette körül, mintegy 30 embert, köztük Karavelovot és pártjának több tagját elfogták. Ezeknek kihallgatása reggeli 1 óráig nem vezetett semmi különös eredményre, mindazonáltal néhányan az elfogottak közül mégis gyanúsaknak látszanak. Magáról a tettről a következő részleteket beszéltek:

A minisztertanács után az összes miniszterek mint rendesen a konstantinápolyi uton sétáltak és a városban egy cukrásznál frissítőket vettek magukhoz és háromnegyed 8 óra felé szétvártak. Stambulov Beltsevel ment; pár lépéssel hátrább, mint rendesen. egy csendőr kísért. A két miniszter hazatérőben volt s midőn a városi kert közelében egy sötétebb helyre értek, az őket követő csendőr a miniszterektől jobbról is balról is két-két embert vett észre. Egyszerre a jobb-felől lévő emberek egyike gyors egymásutánban kétszer rálőtt a miniszterekre. A lövések Beltsevet halálosan megsebesítették. A golyók mellén hatoltak át. A miniszter még kétszer kiabálta, hogy „Segítség!” s aztán holtan rogyott a földre.

A csendőr, ki a minisztereket kísért, rálőtt a merénylőre s minthogy nem találta, karddal rohant reá és kardjával a vállára vágott. A merénylőnek mindazáltal sikerült elmenekülnie. Az egész jelenet néhány másodperc alatt folyt le. Elszalt a baloldalon lévő két ember is futásnak eredt ellenkező irányban. Stambulov miniszterelnök csodálatos módon sértetlen maradt, mert valamivel hátrább volt Beltsevnél s így a golyók az utóbbit találták. A megindított nyomozás kiderítette, hogy a [merénylő] magánbuzi, nem pedig összeesküvés műve. Városszerte nagy izgatottság és leirhatatlan felháborodás uralkodik, még az ellenzék körében is. Beltsev hozzávetőleg 35 éves volt; azelőtt pénzügyminiszteri államtitkár s csak néhány hónapja miniszter, miután elődjét, Salabaset állásától fölmentették. Beltsevet rendkívül tisztelte, becsülte mindenki, ellenségei nem voltak és tisztá jellem munkabíró hivatalnoknak tartották. A rendőrség hatványozott buzgósággal folytatta a nyomozást. Stambulov az egész ügyben hidegvérűségének és csodálatraméltó lélekjelenlétének adta tanuságát.

Eddig számos elfogatás történt, köztük sok macedoniat is letartóztatott, de a gyilkosoknak még nem jöttek nyomára. Remélik azonban, hogy sikerülni fog kinyomozni a gyilkosokat, különösen azt az embert, a kit a csendőr megsebesített.

Ez az ember rálőtt a csendőre, mikor ez kardjával rávágott, de a lövés nem talált. A várost, nevezetesen a büntető színhelyét, katonaság és csendőrség tartja körülzárra. A városi parkot ma reggel átkutatták s ez alkalommal három revolvert és egy töltényt találtak, melynek golyója ugyanolyan, a milyet a miniszter holtestéből vettek ki.

Egy fegyverkereskedő azt vallotta, hogy néhány nap előtt három ember járt a boltjában és felszólították, hogy mutasson nekik revolvereket. Egyikük megjegyezte, hogy három Napoleon-ór igen magas ár egy revolverért. Barátja azt felelte, hogy ez nem tesz semmit, s felhívta, vegye meg a forgópisztolyt, a mi meg is történt.

A fegyverkereskedő kijelentette, hogy ezen embereket, kik közül az egyik macedoniat ruhát viselt, megismerné. A pályaudvaron nagyréműt elővigyázati intézkedéseket tettek: az összes utazókat részletesen kiküldték. A környékbeli falvakban is szorgos kutatásokat eszközöl a rendőrség. Az összes jelek arra mutatnak, hogy a gyilkos Stambulovot szándékozott megölni; mind bizonyosabbá válik azonban, hogy személyes bosszúról van szó. Azon hírek, a melyek szerint szervezett összekövés létezett volna, alaptalanok.

Az egész országban rend és nyugalom uralkodik. Ferdinánd fejedelemet még mára visszavárják Filippopolisból. Stambulov az ország minden részéből számtalan üdvözlő táviratot kapott a gyilkos kezéből való megmeneküléséhez, melyekben a küldők egyuttal részvétünknek adnak kifejezést Beltsev meggyilkolása fölött. A diplomáciai képviselők és számos más látogató névjegyeiket adták át Stambulov lakásán.

Katasztrófa a tengeren.

Lapunk legutóbbi számában táviratilag adtunk hírt az Adrián történt szerencsétlenségről. Ujabbán érkezett tudósítások következőleg írják le a szomorú esetet:

Egész nap igen erős szirokko szél fújt s a hullámok a quarnerói szőlő partján fajt erősen csapkodtak, hogy a gőzhajó, mely Fiume és Abbazia közt szokott közlekedni, csak Voloscaig birt eljutni s innen kénytelen volt Fiuméba visszavonulni.

Ennek dacára Fries Anna grófné, gróf Fries Agost, a birodalmi tanács képviselőjének neje, fiával György gróffal és Kesselstadt Arthur gróffal kirándulást tett a tengeren.

A csónakon két legény evezett, míg a fiatal Kesselstadt gróf a kormányánál ült. Meglehetősen messze távoztak a parttól, egyszerre egy erős hullám felborította a csónakot s a benn ülők valamennyien a vízbe estek. Legelsőbben a két evezőlegény került a felszínre s a felborított csónakba kapaszkodva, megmenekült a biztos haláltól. Fries Anna grófné és fia gyorsan átélve tartották egymást és a hullámok ide-és tova hánták az anyát és fiát.

Az Abbaziából nyomban kiküldött öt mentőcsónak már későn érkezett a vészhelyre, mert a mentők csak a grófné holtestét hozták ki a hullámokból, György fiát eszméletlen állapotban mentették ki. Kesselstadt gr. nyomban a vízbe fult és holtestét eddig a legmondosabb kutatás dacára sem bírták felhalálni.

Az abbaziai és fiumei partról számos fűrdővendég volt tanúja a megrendítő katasztrófának s különösen a hölgyeknek annyira erőt vett az ijedség és félelem hogy a parton igen izgalmas jelenetek folytak le.

A szerencsétlenek rokonai is a parton voltak, és mikor a katasztrófa bekövetkezett, ájultan rogytak össze. Mint legújabbán jelentik, az orvosok lemondtak arról a reményről, hogy Fries gróftól életben tarthatják. A tragikus véget ért Kesselstadt Arthur Frigyes Ferenc gróf 1867. október 7-én született.

A huszonnégy éves ifjú váratlan és megrendítő halálát, atyja Kesselstadt József Ferenc gróf, anyja született Wickenburg Ida grófné és testvérei Klementina, Lucia, Jenő és György siratják. A Kesselstadt családot most már csak ezek képviselik.

Levelek.

I.

Fiume, március 27.

A Fiuméba utazó brassói kereskedelmi akadémia és középfaipar-iskola növendékei folytatták utjukat Aradról Szegeden, Szabadkán, Zomboron át, Eszék, Pécs és Záhgráb érintésével Fiuméba, a hova márc. 26-án este szerencsésen megérkeztek.

Megszemlélték utközben az említett városokat, kivéve Záhgrábot, mint a melyet visszajövet akarnak behatóbban megtekinteni.

27-én reggel Fiume városát, főbb utcáit s a tengerpartot tekintették meg, s 10 óra körül hajóra szállva Abbaziába vitorláztak, azonban nyugtalan lévén a tenger, Voloscaiban kötöttek ki, s a fél órai utat gyalog tették meg az ujonnan épült tengerparti gyaloguton. Felségek látvány volt a tenger hullámvérőse a sziklatömbökkel megerősített partokon.

A fiumei tartózkodásra két nap lévén szárván, a második napot gyárak, árucarnokok, a tengerészeti muzeum s más nevezetes helyeknek megtekintésére fogják felhasználni.

II.

Kudsir, márc. 29

Ma husvét első napján nem mulaszhatom el, hogy egy méltó megbotrátkozást keltő magyarellenese esetet ne közöljek.

Ugyanis szokás Kudsiron minden vasárnap heti vásárt tartani hova a vidékiek és környékbeli kereskedők portékáik és eladó cikkeikkel megjelenni szoktak.

Kilencz évi Kudsiron létem óta nagyon sajnosan kellett s ma is kell tapasztalnom, hogy bizony nem a magyarosodás sőt az eloláhosodás fel haladunk e közös közigazgatása alatt, hol lábbal taposva minden mi magyar, s ez történik oly községben, hol m. kir. vasvári hivatal s m. k. erdőgazdálkodás és csendőrség van.

Ma is ép úgy mint máskor megjelentek a román atyafiak dacára a nagyon kedvezőtlen rossz időnek, talán mondhatni még nagyobb számban mint eddig a vasárra, bárha ok azt igen jól tudják, hogy nekünk ma husvét első napja.

Azonban ok ezt ünnepnek nem tekintik, hanem csak mikor nekik van ünnepjük azt tartják meg, s e miatt katolikus kereskedők üzleteiket a mi ünnepünkön nyitva s oláh ünnepén zárva tartják.

Jó volna, ha a Kudsiron lévő magyarság érdekében ez ügyben az Emke minden kitalálhatót megtenne; kérjük a tek. szerkesztőjüket juttassa az erd. közműv. egyletnek tudtára ez állapotokat, hogy ez ügyben némi orvoslást kapassunk.

Egy izben már volt szó róla, hogy e vasárnapi heti vásárt eltörlik, s hétköznapra helyezik, de azonban maig ez ügyben semmi intézkedés nem történt.

Adományok

az 1848. márciusi 15-diki eszmék megörökítésére.

Az állandó bizottság által tervbe vett muzeum részére adakoztak:

a., iratok, nyomtatványok.
Hory Bandi 1 darab Kossuth emléklapot. Végh András 1848 beli huszár Keczeről 1 drb eredeti kéziratos „Kossuth Lajos Magyarország kormányzójának aug. 15-én 1849 évben Orsován mondott beszéde.”
b., pénzek:
Lőrinczy Lajos csikfalvi ref. pap 2 drb

10 frtos, 1 drb 5 frtos, 1 drb 1 frtos. Benkő László 10 f., 5 f., 2 f., 1 f., 30 pr., 15 pr. Heigel Lipót tart. hadnagy és p. t. igazgatósági tisztviselő 2 drb 10 f., 1 drb 5 f., 2 drb 15 kros. Tóth Mórincz Fronius Katalin urnő 1 drb 10 f., 2 drb 5 f., 1 drb 2 f., 1 drb 1 f., 1 drb 30 kros. Krasznay György 1 drb 10 frtos, 1 drb 5 f., 1 drb 2 f., 1 drb 1 f., 1 drb 30 pr. 2 drb 15 kr. pénzjegyet. Futásfalvi Sándor József az egyetemi kör felügyelője izlésen összeállítva aranykeretbe üveg alá foglalva küldött be 8 drb 10 f., 3 drb 5 f., 1 drb 2 f., 1 drb 1 f., 3 drb 30 kr., 1 drb 15 kr pénzjegyet.

A beküldött adományokat a bizottság őrizetbe vette és a beküldők neveivel fogja nyilvántartani s megőrizni. Egyuttal ismétlen kéretik a közönség ereklék szives be- küldésére, hogy a szabadság harcából minél gazdagabb emlék gyűjtemény legyen. A küldemény a március 15 ünnepélyeket rendező állandó bizottság elnökségéhez intézendő. (Szerkesztőségünkben szintén elfogadtunk a március 15 bizottság muzeumához beküldött emlék tárgyak, s azokat a bizottság kezéhez juttatjuk.)

Minisztergyilkosság.

— Bizalmas tudósítás —

Tek. szerkesztőség! A lapokban többféleképp írták le Beltsev pénzügyminiszter meggyilkoltatását. Mondhatom uraim, hogy egyetlen egy sem hiteles. A való az, a mit én — mint szemtanú — elmondok.

A gyilkosság esetében — szép tavaszi este volt — 7 óra után sétáltunk a konstantinápolyi utcán: én, Stambulov és Beltsev. Ők ketten karonfogva, én hol mögöttük, hol előttük. Rövid séta után Stambulov így szólt:

— Kedves collega, nem tértének be egy kis papamorgóra a jámbor Ovwkowlow kioszkjába!

— Miért ne czimbora! válaszolá a jókedvű Beltsev, ki ekkor nem is sejté, hogy a halál mellette olákkodik.

Betértek és én követtem. Magam is szükségét láttam egy kis gyomorerősítőnek — Ovwkowlow, te vén medve kiáltá.

Stambulov ur — gyorsan sligoviczát, mert a kegyelmes urak szomjaznak.

Erre Beltsev jóízűen nevetett. Én is nevettem, de hát ki az ördög ne nevetett volna a Stambulov tréfás kedvé.

Néhány pohár sznapsz elfogyasztása után ismét a konstantinápolyi utcára léptünk és folytattuk sétánkat. Beltsev és Stambulov karonfogva, — én hol előttük, hol mögöttük. Rajtuk kívül még néhány zsandár is olákkodott, a kik nyilván tudták, hogy Beltsevhez közel jár a halál.

A két miniszternek jó kedve volt. Stambulov mosolygó arczal és ravasz tekintettel nézett a kutra siető Anika Bolovnára, míg Beltsev pénzügyminiszter egy szaktudós fináncz komolyságával „szimatolta”, ha vajjon jól adott-e vissza a nagy bankból Ovwkowlow, a vén czukrász.

Helyes, helyes — mormogá a derék pénzügyér — és e pillanatban egy lövés dördült el. Aztán egy másik harmadik és a következő pillanatban a szerencsétlen Beltsev átlőtt mellé, halva rogyott össze.

Ekkor a közelünkben lévő zsandár is fegyveréhez nyúlt és azt — nem tudni merre — elslőtötte, aztán a kardját kihuzta és a merénylő mellé lépve, annak a vállára ütött és azt sugta neki bolgár nyelven:

— Upré kodé!
Ez azt teszi magyarul hogy: „Szaladj komé!”

Erre a merénylő szerencsésen elinalt. Én siettem egy török jövendőmondóhoz és megjutalmazván őt mondtam:

Szólj oh jámbor muzulmán, ki piensz a hatalmas Allah szakállának árnyékában, hogy miért gyilkolták meg Belstevet.

Ekkor a száz esztendő török rövid hokus-pokus után egy fényes ezüst pénz mutatott fel.

— És szólj oh jámbor muzulmán, hogy a zsandár, miért nem talált és miért, hogy csak kardjával érinté.

A jövendő mondó és minden titkok olvasója ismét egy fényes ezüst pénz mutatott fel.

Közelebb léptem uram és tisztán kivettem, hogy az a pénz — muszkuruból volt.

PALKOV.

Betört ablakok.

Nem olyan régen történt, hogy az ablak beverések Kolozsvárt napirenden voltak. Akkor is hiba volt az, mint most, de hanem is tudták menteni, — tudták indokolni akkoriban az illető ablakverők, bár egyetlen egyse került nyilvánosságra. Az ilyen demonstrálóknak ritka szerencsájuk van a mit alig a husvét. Mindenfelé látni lehetett ölbehordó babától kezdve, a bajszasodó kamasz korig de sőt még azon felül is, hogy miként sietnek az ismerős „cziprus fák”-at megöntözni. Ezért a kis farságságról aztán kis babáknak szép piros tojás, nagy fiuknak hasonlóképp piros tojás és egy-egy mosoly a szemérmesen piruló „rózsa fák”-tól; bajszos fiuknak szép virágcsokor édes, biztató tekintet és szerelemmel tele való szív jutott. A mai napon megfordult a világ és a „rózsa fák” a „cziprus fák” öntötték meg az urakat a kik bizonyára örömmel fogadták a kedves leányok szíves-ségét.

— Uj táblai bíró.

Említést tetünk a napokban arról, hogy Berczelly Jenő kolozsvári kir. táblai elnök a múlt héten Kolozsvárt időzve a helyi kir. táblához bíróvá leendő kinevezés végett az ügyvédi kar két kiválóbb tagjához felhívást intézett. A felhívottak és pedig Haller Rezső ügyvéd, az ügyvédi kamara elnöke és Kóvári Mihály a kamara titkára, bizonyos feltételekhez kötötték a felajánlott tábla bírói állás elfogadását. A mint most teljesen megbízható helyről értesültünk, Szilágyi Dezső igazságügyi miniszter Berczelly Jenő táblai elnök előterjesztésére a Kóvári Mihály ügyvéd által kikötött feltételt elfogadta, s már fel is hívta arra, hogy okmányait terjessze fel, s ügyeit sűrűn rendezze a végett, hogy állását kinevezetése után azonnal elfoglalhassa. Kóvári Mihály ügyvédnek első osztályú kir. táblai bíróvá leendő kinevezetése tehát befejezett ténynek tekinthető. Kóvári Mihály 1868 óta tagja az ügyvédi karnak, s így már 23 éves ügyvédi múltja van. Ez idő alatt ugy ügyfelei valamint ügyvédi és bírói körökben mindig tisztán becsülésben és tiszteletben részesült. Kartársai körében elért népszerűségét bizonyítja az is, hogy az ügyvédi kamarák megalkulásakor a kamara legfontosabb állására, a titkárra választott meg, s azóta minden választásnál őt emelte kartársai bizalma az ép oly diszes, mint nagy munkásságot és különös szakértelmet igénylő titkári állásra.

De hát akkor, hogyan jutott azon szerencséhez, hogy ablakait beverjék?

Kis vártatva a homlokára csap s mint az Istenben boldogult hajdankori görög tudós így kiált fel:

— Heuréka!

Ezután tragikus mozdulattal emeli fel éjjeli szekrényéről az „Ellenzék” ünnepi számát és olvassa a mint következők: „M. K. egy iszonyu, — borzasztó magyar! Minden nap megennék egy dákorománt.”

— Ez a titok — repte az ablakbeverés — nyitja. Az ördögbe is! Ezek a román gyerekek csakugyan elhitték, hogy én kanibál vagyok és csupa dákorománnaal tömöm magamat.

Szegény Mészáros nagyokat nyel annélkül, hogy guszta volna a tisztelt nátióra. Ez iszonyu, ez borzasztó. Szépen kanibáli hirbe kerített Tüske Pál ur.

Erre kerekre nyitott szemekkel bámult ki az oláh revanche által ütött lyukakon. A sötét éjéből láthatatlan szellemek nyögtek keresztül a tört ablakon:

— Te emberevő!

Ekkor mentő eszméje támad. Minden vendéglősnak, a hol csak megfordult és evett, levelet ír, arra kéri őket, — állítanak ki bizonyítványt számára, a melyben az álljon:

En alólírott esküszöm az egy élő istenre, hogy M. Kálmánnak soha sem szolgáltatam fel — sem frustokra, sem ebédre, sem vacsorára — dákorománt.

A kért bizonyítványt valamennyi vendéglős kiállította. Ebből látható, hogy ellene emelt vádalm alaptalan. Mészáros Kálmán teljesen ártatlan.

Kérlek uraim kimélgétek meg.

T. P.

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel kérjük lapunk t. olvasóit, hogy az új évnegyed alkalmából előfizetéseiket minél előbb megújítani kegyeskedjenek, nehogy a lap szétkúldésében fenakadás álljon be.

Előfizetési feltételek:

Egy évre	16 frt.
Félévre	8 frt.
Negyedévre	4 frt.
Egy óra	1 frt 50 kr.

Az „ELLENZÉK” kiadóhivatala.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, március 31.

— Ünnepi ajátosságok. Husvéth vasárnapján és hétfőn ünnepies isteni tisztelt tartatott mindenki kolozsvári egyházban, a hivek zsufozásig töltötték meg a templomokat. A főtéri templom ugy tele volt, hogy valamennyien nem is tudtak beférni. Ott az ajátosságok nagy ünnepélyességgel tartattak énekek és szent beszédekkel. A feltámadási szertartás is nagy disszel és a hivek óriási részvétele mellett ment végbe szombaton. — Tele volt egészen a főtéri templom körüli tér. A szokásos külső körmenet azonban a kedvezőtlen idő miatt elmaradt, a katonák sem vonultak ki s csak a tisztek jelentek meg diszben és testületileg. — A Piaristák templomában a gimnáziumi ifjúsági dalkör emelte közre működésével az ünnepély ahiatosságát.

— Öntözödés. Egyáltalában nem volt tavaszi meleggel tele való husvétünk, sőt első napján reggel pompásan megfihérette a földet az omló hó, a mi hamar elolvadt ugyan, de a hideg kitartott végig. Az öntözők kedvét azonban nem hűtötte le a hideg

— Színház.

Nagypénteken és szombaton zárva volt a színház. Vasárnap, husvét első napján dr. Ferenczy Zoltán 5 felvonásos népdramáját az „Aranykakas”-t adták páros bérletben. A közönség majdnem egészen megtöltötte a házat s megtapsolta a darab részleteit, több ízben hiálták ki a szerzőt is, ki azonban a lámpák előtt nem jelent meg. — Vasárnap este Rákósy Jenő „Ríjtel az erdőn” című idylkus színművét mutatták be telt ház előtt. Nem is hőség, hanem nagy forróság uralkodott a nézőtérben, a mi a közönségben nagyon megsebzottotta azt a hangulatot, a melyet a darab sikerülten bemutatott idylli részletei kellettek volna. Kettős előadások közben a színház nagyobb szellemet kívánna, a mint azt már a multkor is megirtuk. Káry Klára, ki betegsége után most lépett fel, szép ajándékot kapott kileptekor; Pusztainak az első felvonásban elénekelt kárpátja Kolozsvár mizeriájáról rendkívül tetszett, ismételnie kellett. A darab sikeréhez hozzájárultak Örley Flóra, Várad Miklós, Megyeri, Ivánfy, Szentgyörgyi, Gál Gy., Paczur Márton uramat a 2-ik felvonás erdei jelenetében a szerző kissé sokat kiabáltatja arra, hogy büszkeségét megértse. Az ünnep két napján delutáni népeledások is voltak leszállított helysárrakkal. Vasárnap a „Katonás kisasszony”-t, a Megyeri kedvelt operettjét adták, a régi szereposztással Nanteul Julia szerep kivételével, melyet most már másodszor játszott Pola Jenni k. a. sikerülten. Hétfőn d. u. „Hinkó, a hóhér legény”-t mutatták be. Balla Kálmán

uj tag Henricó szerepében mutatta be magát. Fialat kezdő ember. Hangja nem elég hajlékony, modulátai bizonytalanok. Hosszú gyakorlatra van szüksége, hogy a helyét nagyobb szerepekben jól betölthesse.

— **Újítás a postánál.** Mivel mátlól kezdve a 200 frt értéket el nem érő csomagok szállítólevelei a küldeményektől elkülönítve szállítatnak, figyelemztetünk minden érdekeltet, hogy a postán feladandó csomagjára (is még pedig lehetőleg közvetlenül a bursolatára) mindazon adatokat felírja, miket a szállítólevélre fel kell jegyeznie u. m.: feladó neve, lakása; címzett neve, lakása; érték; tartalom; az esetleges utánvétel; végre a rendeltetési hely, minden kétséget kizáró teljes megjelöléssel (utolsó posta, megye, esetleg ország is.) Hiányosan felszerelt csomagot semmi esetre sem vesznek fel többé.

— **Tizenkét telefon állomása** van Kolozsvárt az önkéntes tüzoltó egyletnek tíz- és közrendezési és tűzbiztonsági célra. E tizenkét állomás a következő: 1. rendőri főkapitányi hivatal, 2. Belmonostor utcában a főparancsnoki lakás, 3. mászó osztály parancsnoki lakás b.-közép utca 9 szám, 5. Telefon felügyelői lakás Bel-király utca 39 sz., 5. közmonostori gazd. tanintézet, 6. m. kir. dohánygyár a külmagyar utcában, 7. vasút állomás rendőrségi őrszobája, 8. vasúti gyártelep, 9. egyetemi életlen az alsó-szén utcában, 10. közegészségügyi intézet a szén utcában, 11. katonai nagy lakatya a fapiaczon, 12. Tüzoltó őrtorony. — Ezeket az állomásokat az egylet mind házilag építtette ki fáradságtalan és ügybuzgó telefon felügyelője Bartha Gergely osztályparancsnok személyes vezetésével, melyért a szorgalmas és jeles műszaki férfiú a legnagyobb elismerést érdemli meg. Ezek az állomások tüzoltászati és közrendezési tekintetből a közönségnek is rendelkezésére állanak. Előre jelezhetjük azt is, hogy a magán használatra szükséges telefon kábelezése a tüzoltó egylet a kereskedelmiügyi miniszter-től az engedélyt közelebből megkapja. Ez engedély iránti kérelmet külföldben már egy év előtt felterjesztette az egylet választmányja.

— **Ivánffy Jenő** bírközik meg ma Othellóban a czimszereppel. Ez a mai előadást rendkívül érdekessé teszi, mert eddig Kovács Gyulán kívül nem akadt színész, a kiben a kolozsvári színpadon Othello méltó személyesítőre talált volna. Mi ismerjük Ivánffy Jenő jele-képességeit, rátermett tehetségét, kiváló szorgalmát és így reméljük, hogy Ivánffy alakítása minden várakozást ki fog elégíteni.

— **Az öntözők** nevezetes felfedezést tettek az illatszerek hígítására. A pártfűmös folyadékokat ha vízzel hígítjuk t. i. az tejszínű zavaros folyadék lesz, a melylyel az öntözés egyáltalán nem gusztus. Kitaláltak tehát a borszéki borvízzel öntötték tele a már ürülni kezdő üvegeket, s a borszéki viz az illatszerek átlátszó tiszta színet, illatát a maga eredeti ségében meghagyta. A következő évrben hiszszük, hogy nagyobb mértékben fog fogyasztatni ez a — székely ásvány viz erre a célra is.

— **Jönnek a vándor madarak.** E hó 23-án Kolozsvár felett egy egész sereg golyát láttak elvonulni. 27-én barázdá biletgető, 26-án egy korán érkezett fecsképart láttak Kolozsvárt. 28-án Deés környékére bevonultak a fecskék; 29-én Gyula vidékére is tömeges fecské érkezett, golyák vonultak át és a seregélyek ezrei lepték el a mezőt. Ugy látszik, a rossz idő nem akadályozta a vándor madarainkat abban, hogy bevonulásukat megtegyék. A szebb napok reményébe helyezt bízalmuk kitarásra ösztönzi őket, daczolni a hóviharral és a hideggel. Különben remélhetleg a közelebbi hónap meghozza a tavasz szebb napjait a vándor dalosaink az eszterhéj alatt s a fakadó lombok között megkezdhetik a fészék építést.

— **A Bánffy** utcában tegnap előtt egy utcazi petróleum lámpa gyuladt ki s égett nagy fényt terjesztve széles körben. A rend őrei közül egy sem állt ez utca környékén, hogy az égést megakadályozhatta volna. A szomszédok kerekedtek végre letrára s eloltották a rendetlenkedő lámpát, melynél különben százszor rendetlenebbek a lámpa gyújtogatók és a világitást felügyelők, mert minden utcában olyan rondák, szennysek a petróleum lámpák, hogy a járókelők nem tudhatják mikor explodál egy egy lámpa, mely alatt elhaladnak, s mikor ömlik a nyakukba az égő fluidum.

— **Meghívó.** A szépitő-egylet f. hó 5-én d. e. 11 órákor a városház tanácstermében közgyűlést tart, melyre az egylet alapító és rendes tagjai tisztelettel meghívattak. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Választmányi jelentés. 3. A számadások 1890-ről. 4. Tiszújítás. 5. Nétaláni indítványok. Haller Rezső elnök. Hegedűs István titkár.

— **A szépitő-egylet alapító** tagjainak névsorát közöljük azon alkalomból, hogy ez egylet a jövő vassrnap készült közgyűlést megtartani. Dr. Berde Áron, Bak Lajos, Bíró János, Bíró Jánosné, báró Bánffy Ádám (meghalt) Bokros Elek, K. Biasini Domokos, Csűrűk Miklós, Demjén László, (meghalt) Duha Imre, Fekete Pál, dr. Groisz Gusztáv, Haller Rezső, Hegedűs Sándor, Horowitz Sámuel, br. Jósika Sámuel, Keresztényi Imre Kővári Mihály, Kuun Albert, Magyar A. b. t. Metz Frigyes, Sigmund Dezső, dr. Szűcs Emil (meghalt), Szenkovich Márton, Tamási János Varga Dániel, Velitz Lajos, Veress Ferencz, Weissz Mór. Befizetett alapítványi részlet 1637 frt 60 kr. Ezen kívül ígért tétetett 644 frt. Ezen kívül a trencsintéri park költségeire adakoztak egyesek 507 frt 82 kr.

— **Végh Bertalan**, az első magyar általános biztosító társaság kolozsvári kiváló vezérigazgatója április 1-vel megváltik hivatali állásától s nyugalmába vonul.

— **A siketnémák.** 1891. március 30-án Polbert Bertha, Koleszár Titi, Bíró Margit, Antal Lajos, Koleszár Sándor, Koleszár Erzsé és Hersztényi Andor által rendezett színi előadás jövedelme 3 frt. volt, mely összeget a kolozsvári siketnémák intézet javára átszolgáltattuk a pénztárnok. Felülfizettek: Csetz Dénes 37 kr. Csetz József 40 kr. Hadházi Sándor 12 kr. Gyöngyösi Ferencz 12 kr. Egy jó bácsi 40 kr. Szerkesztőségünk a beküldött összeget az intézet igazgatóságának átszolgáltatta.

— **Gyász hírek.** Medgyesi L. József kereskedő, városi képviselő, a kereskedőtársulat alelnöke iparkamarai tag, 48—49 belső honvéd Kolozsvárt meghalt. Dr. Nemes György m. kir. állami főreáliskola tanár N.-Váradon meghalt.

— **Dalestélyt** rendezett a városi vadgádban tegnap este a kolozsvári polgári daleget. Az estély 9 órákor kezdődött változatos műsorral, melynek minden egyes darabja magyar zene szerző által íratott. Előnekelték a „szentelt hantok” Mosonyitól, a „Falu végén kurtá kocsmá” Petőfitől, melynek zenéjét Wusching R. O. írta. Az éji zene Serli Lajostól nagy hatást és zajos tapsot keltett s a szerzőt többször megjelénzték. A Magyar népdal egyveleg Zimaitól szépen, érzéssel volt előadva. „Őseink emléke” című nagy férfi négyest Huber Károlytól a katoná zenekar kísérté, mely kíséret kissé erős volt a terem térfogatához képest, annál sikerültebbek voltak azonban az ének részletek és különösen kiváltak a praecizen énekelt szövegek. A polgári daleget sok dicsőretet érdemel. Tagjai kitűnően vannak képezve, sok jeles erővel rendelkeznek, kiken az alapos iskola meglátászik. Kellő öszgyakorlat után lépnek a közönség elé s azért a mit előadnak, az élvezetet nyújt; a miért azután, mint tegnap láttuk a közönség tömeges elismerése sem marad el. A hangverseny 10 óra utánig tartott, ekkor elhordották a székeket s kezdetét vette a táncz. Az első négyesre éjféljátt került a sor s azt 124 pár tánczolta. A tánczolóknál so-raiban rendkívül nagy számban voltak szép kisasszonyok, több kedves ifjú arcot láttunk, kiknek e dalestélyen volt első fellépésük s kik kedvesek és bájosak voltak, mint a tavasszal fészl hónapos rózsá. Az estélyen ott láttuk Sigmund Dezső orsz. képviselőt, Benigni Sámuel elnököt kik körül a polgári osztály színe java együtt volt a teremben. A mulatság reggelig tartott. A terem rendezésében nagy hibát követtek el. A padló kellőképen nem volt tisztítva s e miatt már éjfélkor óriási por verődött fel, a mi alaposan rovására vált a mulatságnak.

— **Érdekes előadás** lesz holnap a színházban. Színe fog kerülni a „Kornevile harangok” kedves zenéjű operette. A főbb szerepeket Örcy Flóra, Pola Jenni, Várad Miklós és Pusztai Béla fogják játszani.

— **Nemzeti Atlétikai kör** terveznek Balázsfalván. Az alapításhoz átkérték a kolozsvári Atlétikai klub alapszabályait. A tervezők között Daali Dolán János nevét olvastuk.

— **Tüzoltói tisztképző tanfolyam.** A kolozsvári önkéntes tüzoltó egylet parancsnoksága elhatározta, hogy tisztképző tanfolyamot rendez be azon czélból, hogy a tanfolyamot sikerrel végzett tüzoltók a tiszti rang elnyerésére szükséges képesítést megszerezhessek. Az egy havi tartamra terjedő tanfolyam április 1-én veszi kezdetét. Arra már eddig is sokan jelentkeztek. Hetenként három tanóra tartatik esti egyegyed 7 órától kezdve. A tanítást az egylet erélyes főparancsnoka Polcz Rezső ügyvéd vezeti. A kik sikerrel végzik el a tanfolyamot azok tiszti rang elnyerésére szóló képesítést szereznek és kitüntetésül kar-sáv viselésére lesznek jogosítva.

— **A zóna a szamosvölgyi** vonalon is kedvezően kezd betütni. A személyforgalom a múlt évekhez képest rendkívül nagy lendületet nyert, minden állomás mozgóságon közönséggel telve s a kocskis is zsúfolva vannak. Mint haljuk a jövő hótól Deés-Kolozsvár között kétszer fog közlekedni a vonat, Beszterce és Deés között a naponta kétszer közlekedés már is megkezdette.

— **A szamosvölgyi** vasuton szombat és vasárnapon utazóktól panaszt vettünk, hogy a mig kint zimankos havas eső, csipős szél fújt, addig bent a cizfra kupékban szibériai hideg uralkodott mert sajnálták a fűtésre a gőzt s a fűtőten kocskisban ugyancsak dideregtek az utazók az állam vasutvonalain hideg napokon április 15-ig mindig befűtik a kocskisat, szükségesnek tartanók ha itt is követtenék ez a jó szokások.

— **Besztercei hírek.** A besztercei magyar kaszinó e hó 25-én tartotta rendes évrzáró közgyűlését. A tagok száma 168. Az 1891. évi költségvetési előirányzat szerint az egyesület anyagilag is jól áll, mert az előirányzat 800 frtnál nagyobb felesleget mutat. Megválasztották elnöknek Bánffy Dezső bárót, alelnöknek Kenyeres Adolfot, titkárnak Werner Gyula drt, házagnak Takács Károlyt, pénztárnoknak Kovács Jánost, könyvtárnoknak Miskolci Pált, ügyvédnek Wagner Albert drt. Ugyanezen a napon tartotta évrzáró közgyűlést a besztercei magyar dal és műkedvelői egyesület, melynek elnöki tisztét Bánffy Dezső báró újra elfoglalta, az igazgatói tisztet pedig ujalag Ince Gerőre bízta a közgyűlés. Ez egyesület célja besztercen a műveltséget nemzeti irányban terjesztetni, a dal és színművészet hatalmával.

— **Szintársulat Deésen.** A deési színházban a Zajongyi szintársulata mulattattja a városi és a megyebeliéket. A nagyobb hatás kedvéért közbe-közbe extra dolgokat is rendeznek soron kívül, milyen volt pl. a mulikor az, hogy a kitűzött „Nebántás virág” című darabban nem a primadonna, a mi a szerepben megvan írva, hanem Floridor vagy Celestin ur szökött meg, a mi a szerepek között nincs megírva s a mit bájosan hirdetett ki a megrökönyödött közönségnek a reményeiben csalatkozott bús igazgató. A társulat női szereplői különben kitűnők és vasárnap Ujvidekről Budapestre és Szegedre több igen jeles új erő érkezett minden szerepkörre a társulathoz, a mi felkeltette a deési közönség érdeklődését a színház iránt s ez új reményt önt a Kolozsvárt is előnyösen ismert Zajongyi igazgatónak, a miben csalatkozni valószínűleg nem is fog. Az előadásokat új és változatos műsorral ma este kezdik meg.

— **Zichy Géza gróf.** Szombaton este érkezett Debreczenbe, hol művészi pályafutásának 25 éves évrfordóját fogják megünnepelni. A pályaudvarban nagy közönség várta, a város és Hajdumegye előkelősége, Degenfeld József gróf főispán, Radó alispán, Simonffy Imre polgármester, a Csokonai kör, a zenede és dalárda elnöksége, Szakszó Rezső prépost, Zichy Géza gróf Náda Ferencz és Komócsy József kíséretében szállt le a vonatról, zsoz eljenzések között. Simonffy polgármester üdvözölte, mire Zichy Géza gróf meghatottan válaszolt. Azután a város ötös fogatán egyenesen a színházhoz hajtatott, hol vezetése alatt megtartották a főpróbát. A színháznál a vendéget Radó alispán fogadta.

— **Képviselő és alügyész.** Kéri Miklós kir. alügyész ellen, a kinek Olay Lajos országyűlési képviselővel — mint annak idején közöltük — botrányos jelenete volt egy végtárgyaláson s a kit ennek következtében a kir. tábla fegyelmi bírósága az 1871 évi VIII. t.-cz. 20. §-ának a) és b) pontjaiban ütköző fegyelmi vétség miatt vád alá helyezte, tudvalevőleg bünyádi vizsgálat is folyik a budapesti büntető törvényszéknel. A bünyávizsgálat vezetésével, a mely Olay Lajos országyűlési képviselő ellen is ki van terjesztve Zsemlyé Imre kir. tszéki bíró biztáka meg. Vizsgálat tárgyát nem csupán a törvényszék előtt rendezett botrányos jelenet képezi, hanem egész sorozata azoknak a cselekményeknek, a melyek Olay képviselő és Kéri alügyész részéről ezt a jelenetet követték. Egyebek közt eljárás van folyamatban mindkét fél ellen becsületsértés, párviald vétsége s ezenkívül Kéri ellen még hivatalos hatalommal való visszaélés miatt. A vizsgálatbíró a vizsgálatot nagyobb részben már keresztülvitte, csak Olay képviselő kihallgatása van hátra. Olayt ugyanis, a kinek mentelmi joga régen föl van függesztve, szabályszerűen megidézni még ez ideig nem sikerült. Azt hiszik, hogy a vizsgálat ennek dacára be lesz fejezhető a jövő hó folyamán.

— **Sohajts Eddig** pe.h volt az egész életem „esőndes” és „feriből” közt multak napjaim: de isteni Szeráim, magát meglátva „ultimót” kiáltok és „tartom” a világ valamennyi „bank-ját, ha mindjárt „fuccs” leszek is. Bár azelőtt is „Shlageren” járt az eszem s a „Besser -t” meg nem vettem: ezután a „Kunststück”-ért hevülök, felcsigázott vágyaim piramidlíjéről, Ca-rambol után sohajtozom s étem legdicsőbb szaka az lesz midőn, magácska, inádot agyalom, odahagyva „cassa”-beli „sitzer”-jét, „dákó”-i szigor nélkül borul keblemre és egy szerencsés „revanche partie” után állandó „partnerem”-mé válik és édes csókjaival jutalmaz, ha — „disznó”-ban leszek.

— **Az influenza bacillus.** Amerikában — mint már említettük — most ugyan-egy uralkodik az influenza, mint a múlt télen Európában. Chicago volt az első város, a hol kitört s itt van most is a legtöbb beteg. Egy chicagói távirat szerint Gentry Vilmos ottani orvos a betegeken tett kísérletei közben felfedezte az influenza bacillust.

— **A német császár öccse Bismarcknál.** A Hamb. Freudenblatt jelenti, hogy Bismarck herceg a mult csütörtökön Waldersee grófnál tett látogatása után magas rangú személyiséget fogadott Friedrichruhében. Ez az előkelő látogató állítólag Henrik porosz herceg volt. E látogatással kapcsolatban a beavatott politikai körök biztosra veszik Bismarck hercegnek Vilmos császárhoz való közlekedését.

— **Francia irók mozgalma.** Párisból sürgönyzik: A drámai szerzők és irók küldöttsége és a republikánus hírlapírók, irók, zeneszerzők és kiadók egylete ma megjelentek Freycinet, Bourgeois, Ribot és Roche minisztereknél, hogy őket ama veszelőre figyelmeztessék, mely az irodalmi és művészi tulajdonjog oltalma tárgyában Svájczzal és Belgiummal fennálló szerződések felmondásából reájok háramlik.

— **Tizenhat ezer forintos lopás.** A budapesti központi pályaudvaron vakmerő zsebmetszés történt. Hajnos Gyula dr., a Rókus-kórház másodorsva, vidéki utjáról megérkezvén a fővárosba, a pályaház előtt berkocsiba tilt és hazahajtatott. Mikor aztán kiszállt, rémülve vette észre, hogy tárczája, melyben egy 15,000 frtnál szolotakarékpenztári könyv és 950 frt készpénz volt, eltűnt. Hajnos dr. bizonyosra veszi, hogy tárczáját a pályaházban lopták el, mert mikor a vonatról kiszállt, a tárcza még megvolt. A rendőrség megindította a nyomozást, de a tolvajt még eddig nem tudta kézrekeríteni. A takarékpénztári betét nincs veszelőztetve, mert hajnos dr. úgy helyezte el a pénzt, hogy azt csak bizonyos jelszóra fizeti ki a takarékpénztár.

— **Az új Szaloniki.** Mióta Szaloniki dél-és Nyugat-Európára a vasut által össze van kötve, azóta minden tekintetben

nagyon emelkedett. Nemcsak kereskedelmegyarapodott, hanem az oda sereglő idegenek forgalma is nagy lendületet vett. Ambár nagyon szép fekvése van, eddig nem keresték fel valami sokan. Alacsony házaikban nem volt kénytelen s a rossz utak és közlekedési eszközök az idegen utazók előtt nem tehettek valami kedvelté az ott tartózkodást, most azonban új korszak virradt rá. A part mentén új városrészt épült, mely teljesen európai formájú. Van nagyszerű rakodó partja, melynek Törökországban csak Smyrnában akad párja. Áruházak és kávéházak nyitlak meg és a francia városrészből nagy bérházak és paloták épültek. Az utakat újonnan kövezték és a várost gázszal világítják. A most épülő új vasut Monastir felé és a tervbe vett gőzhajó közlekedés Egyiptom felé még emelni fogja Szalonikit mint központot. Szaloniki lakossága jelenleg 160,000 lelket tesz. A város kiviteli forgalma 1889-ben közel 54,000 000 frankot tett ki, az importja pedig 78,000,000 frankra rugott.

— **Liberalis szerb professor.** A szerb szkupstinában a minapán arról folyt a tanácskozás, hogy a jövőben emberségesebben kell bánni a politikai vétsékekkel, a kiket Szerbiában eddig kaszmátákba zártak és vasra verve tartottak. Annnyit el is határoztak, hogy a politikai bűnösöket ezután börtönökbe fogják zárni, de a vitából feljegyzésre méltó egy képviselőnek — a ki belgrádi egyetemi tanár — az a felszólalása, hogy ő szerinte nem enyhíteni, hanem súlyosítani kell a politikai börtönösök ellátását, sőt be kell hozni reájuk a büntetést is. De már, ha más egyéb nem, ez világosan bizonyítja, hogy a szerbek szoros szolidaritásban állnak az oroszokkal.

— **Felbomlott hercegi eljegyzés.** Günther schwarzburg-rudolfstadti herceg Erzsébet szász-altenburgi hercegnővel történt eljegyzésének felbontásáról néhány nap előtt már megemlékeztünk. E hirt most a berlini „Poste-hoz, Rudolstadtából intézett levél megerősíti. A herceg rövid idő előtt még Braunschweigban volt meglátogatni a regens-herceget és annak nejét, a ki menyasszonynak unokánővére. Braunschweigból Altenburgba utazott, ott e herceggel, a hercegnővel és a menyasszonnyal megbeszélte a dolgot, majd Rudolstadtba utazott, hol tudatta Stark miniszterével az eljegyzés felbontását. Sajátjóság, hogy elődjével, az elhunyt György herceggel hasonló eset fordult elő. Az ő eljegyzése is, Mária mecklenburg-schwerini hercegnővel, jelenleg Wladimir nagyhercegnővel — felbontott. Ha Günther herceg, a ki közel jár e 40 évhez, meg nem nősül, úgy hercegségébe utódul, ép-pugy, mint schwarzburgsonderhauseni hercegségénel, hol szintén nincs egyenes örökös, az ősi örökösödési egyezmény szerint a Stohlberg-ház lép.

— **Az orleansi herceg és Melba énekesnő** ügyében Párisból a következőket távirják: Az orleansi herceg Mayer Arthurhoz Tiflisből a következő sürgönyt intézte: «Kérem nemcsak a most keringő híreket, hanem a bécsi tartózkodásomra vonatkozó koholmányokat is megcáfolni. Sohsem dobtam csokrot, nem mutattam magam nyilvánosan, ama szállodában nem laktam soha: felvonás közben csak egyetlenegyszer tisztelegtem a művészno páholyában. Kellemtlenül lepett meg az, hogy e nevéteses koholmányokat a bécsi és a republikánus lapok mily könnyen vették át.

— **Bérkocsisok mozgalma.** Londonból sürgönyzik: Kétezer bérkocsis jött össze a Hyde-parkban, hogy sérelmeiket megbeszéljék. Egyes szónokok úgy nyilatkoztak, hogy a kocsisok élete Londonban igen nyomorult, a hosszas elfoglaltságot és a san-yaru bért tekintve. Az egybegyűlték egy nyilatkozatot fogadtak el, mely felhívja a londoni bérkocsisokat, hogy a nemrég alapított kocsis-egyletbe lépjenek be.

— **Dinamittal fenyegetett fiánéczok.** Máramaros-Szigetről írják lapunknak, hogy Mojszim községben, mely Szigettől hat-hét órányira esik, az izraelita lakosság s a regalebőrlők emberei közt valósgos harc folyik. A fiánéczok, kik a regalisták ügyét igyekeztek előmozdítani — a mint beszélük — dinamittal akarták felrobantani, de szerencsére rájöttek a dologra. Most a királyi ügyész vizsgálatot indított ebben a dologban.

— **Sok rendjel egyszerre.** A francia köztársaság elnökének tudvalevőleg néhány nappal ezelőtt nyújtotta át Mohrenheim párisi orosz nagykövet a szt. András rend jelvényeit, a newski szt. Sándor, a fehér sas, szt. Anna és szt. Szaniszló rendekkel együtt, melyek az András renddel együtt járnak. A ki ezt a rendet megkapja az orosz czár- és vele együtt alapszabályszerűleg még négy rendet kap, mert az alapító okirat azt tartalmazza, hogy csak azoknak adományozható ez a rend, a kik a többi említett rendet már megkapták. Ebből az alkalomból nem lesz érdeklteni felemlíteni azt az épületes jelenetet, mely akkor történt, midőn I. Vilmos császárnak küldték meg az Andrásrend jelvényeit. Az akkori berlini orosz nagykövet egy, mint az orosz udvar nagy titokban tartották a kitüntetését. Épen azért a porosz udvarnál meglepetést keltett, az orosz nagykövet szokatlan időben ünnepélyes kihallgatást kért. Ilyenkor bevett tradíció az udvaroknál, hogy az uralkodó azt a rendjelet viseli, melyet az illető nagykövetet kinevező udvartól kapott. I. Vilmos császár komornyikja azonban hasztalan kereste az említett ünnepélyes alkalomra az András rendjelet s nem is gondolva arra, hogy ura azzal még nem is rendelkezik azt hitte, hogy az elvesztett, vagy eltévedt. — Meghozatták természetesen rögtön egy berlini ékszerstől, ki rendjeleket is árult, a jelvényt, hogy az udvari etikett sérelmet ne szenved-

jen s Vilmos császár gyanútlanul vette magára az egyenruhát, melyet a feltűzött jelvényekkel kikészítettek neki. A császár csak akkor bámolt, midőn látta, hogy a belépő orosz nagykövet, kit követségi titkárok őt igen nagy skatulyával kísérték, egyszerre elhalványodik s alig tud magához térni ijedségéből. Hogyisne! Vilmos császár már viselte azt a rendjelet, mellyel a nagykövet kiváló meglepetést akarta szerezni, azt akarta ünnepélyesen adni neki. A félreértés természetesen csakhamar kiderült. De Vilmos császár sokáig nem tudta elfeledni a komikus jelenetet, melyet komornyikjának tulbuzgósága az András rend jelvényével neki és az orosz nagykövetnek okozott.

— **Solymosi Eszter legendája.** Szénffy Rózáról legújabbán azt írják az amerikai lapok, hogy eltűnt Guggenheimé lakásáról. Mikor a „Staatszung” reá vonatkozó híret elolvasta, e szavakban tört ki: „ugy kell anyámnak, minek akart minden áron lerázn nyakáról! Többet nem beszélt, bármint iparkodtak a család nőtagjai őt szolásra bírni. Rózt nem vitt magával egyebet, csak a rajta levő ruhát, így legalább elterelte magáról azt a gyanut, hogy eddigi nótárius szereplésének helyéről el akar tűnni. Guggenheimné s gyermekei nem hiszik, hogy Szénffy Róza azonos Solymosi Eszterrel. A leánynek mindenesetre nyomja valami a lelkét, de semmi esetre sem a tiszta-eszlári historia. Róza nagyon sokszor mélabus volt s ilyenkor mindig a halált emlegette, bár soha sem mondta meg senkinek sem hogy miért. Ilyen körülmények között nem is volna csoda, ha egy szor nap-on holttestét találnák meg valahol. Klein Ignác ezekkel szemben határozottan megmarad a mellett, hogy Szénffy Róza nem más, mint Solymosi Eszter s kész erre esküt is tenni.

— **A garázda horvátok.** A zágrábi tanulók legújabbán megint kifundáltak valami demonstratív mulatságot. Most azzal foglalkoznak, hogy Zágrábban levő idegen, vagyis nem horvát nyelvű föllratokal erőszakos módon eltávolítsák vagy bemocskolják. Egy idő óta nem mulik el éj hogy a város vagy egyik vagy másik részében néhány német vagy más nyelvű föllrat meg ne rongáltassék. Így a napokban az „Ilica” nevű utcában garázdálkodtak, s többek közt egy értékes tükörléveg czimtalált zuztak össze, tegnap éjjel pedig néhány német föllratot mocskoltak be. Ez alkalommal sikerült azonban a rendőrségnek (avagy talán kenzársorségból tette a rendőrség) egy főhadnagy följelentése következtében bárom joghatalmát elfogni, kiket idegen tulajdon szándék megromlása miatt a járásbírósg előtt fog-nak felelősségre vonni. A diákok emez éretlen viselkedése legesekélyebb megítélészt sem kelt, hisz a zágrábias már megszokták a fiatal nemzedék ilyenén demonstrálását, mert volt idő, mikor a tanulók abban lették gyönyörűségüket, hogy egy-egy magyarbárát képviselő házat éjjelenként rendesen betüntázták, sőt egyképviselő lakása ama szobájának alakait verték be, melyben a neje súlyos betegem fektött. Ezzel kapcsolatosan azt is jelentik hogy dr. Amrus zágrábi polgármester maga is mindent elkövet, hogy a zágrábi kiállítás megnyitáid minden német és idegen nyelvű föllrat eltűnjék.

— **Érdekes lelet.** A párisi Versailles palotában nemrég két rendkívül értékes szőnyeget állítottak ki a királyi lakosztályában. A szőnyegeteket a Bretagneben egy régi lakásban találták meg, hol legalább is száz esztendeig heverték. A szőnyegek Dauphin, XVI. Lajos tulajdonát képezték és Lebrun rajzai után készültek. Nagy Sándor csatáiból ábrázolnak epizódokat.

Nemzeti színház.

Kolozsvárt, szerdán április 1-én.

Bérlet 162. szám.

A KORNEVILLEI HARANGOK.

Operette 3 felv.

Kezdeté 7 órákor.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadólaptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTER.

Elutazásom miatt

jó karban lévő

zongora

eladó.

Értekezhetni ápril 5-ig érdeszeti palota, balszárny 2. emelet.

1—3

Vállalkozom (kizárólag)

vízvezeték, szivattyúk, gázvezeték

főlszerelésekre és ezen munkákhoz tartozó műszaki munkálatokra.

Villanyos-jelző és a többiekhez tartozó főlszerelésekre. Műhelyem mint eddig Kolozsvárt, külkirály-utca 5 sz. marad.

Fürdő-eszközökön, fürdő-kádák és műszaki bádogos munkákon kívül más épület stb. bádogos munkákat nem vállalom.

CLAUSER ADOLF,

szerező, vállalkozó, műszaki munkákra.

3. díj kapható: Misselbacher J. B.-nél Kolozsvárt, Löw Dánielnél
& Keresztes Kálmánnál Beszterczen, Brugovits és Reháknál Deesen
és Gross Emilnél Szászvároson.